

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z CHEMII W SZKOLE PODSTAWOWEJ

Szkoła Podstawowa nr 6 im. T. Kościuszki w Głogowie.

Opracowała: P. Kowalczyk

1. WSTĘP

Nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego z chemii zakłada następujące cele kształcenia (wymagania ogólne):

I. Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji. Uczeń:

- a) pozyskuje i przetwarza informacje z różnorodnych źródeł z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- b) ocenia wiarygodność uzyskanych danych;
- c) konstruuje wykresy, tabele i schematy na podstawie dostępnych informacji.

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. Uczeń:

- a) opisuje właściwości substancji i wyjaśnia przebieg prostych procesów chemicznych;
- b) wskazuje na związek właściwości różnorodnych substancji z ich zastosowaniami i ich wpływem na środowisko naturalne;
- c) respektuje podstawowe zasady ochrony środowiska;
- d) wskazuje na związek między właściwościami substancji a ich budową chemiczną;
- e) wykorzystuje wiedzę do rozwiązywania prostych problemów chemicznych;
- f) stosuje poprawną terminologię;
- g) wykonuje obliczenia dotyczące praw chemicznych.

III. Opanowanie czynności praktycznych. Uczeń:

- a) bezpiecznie posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym i podstawowymi odczynnikami chemicznymi;
- b) projektuje i przeprowadza proste doświadczenia chemiczne;
- c) rejestruje ich wyniki w różnej formie, formułuje obserwacje, wnioski oraz wyjaśnienia;
- d) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

2. PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA MA NA CELU:

- a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w nauce;
- b) pomóc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju, poprzez wskazywanie co uczeń robi dobrze, co wymaga poprawy i jak powinien dalej pracować;
- c) motywowanie ucznia do dalszej pracy;
- d) dostarczanie uczniowi, nauczycielowi, rodzicom (opiekunom) informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia, jego zaangażowaniu i pokonywaniu trudności;

- e) doskonalenie przez nauczyciela organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej.

2. OCENIANIE PRZEDMIOTOWE OBEJMUJE:

- a) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i rodziców (opiekunów), formułowanie trybu oceniania;
- b) bieżące, śródroczne, końcowe ocenianie i klasyfikowanie według skali i formie przyjętej w szkole jak również warunki poprawiania;
- c) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych.

3. OBOWIĄZUJĄCA SKALA OCEN I ZASADY OCENIANIA:

- a) oceny bieżące i oceny klasyfikacyjne śródroczne oraz roczne ustala się w stopniach według skali:
 - 1) celujący – 6 – cel,
 - 2) bardzo dobry – 5 – bdb,
 - 3) dobry – 4 – db,
 - 4) dostateczny – 3 – dost,
 - 5) dopuszczający – 2 – dop,
 - 6) niedostateczny – 1 – ndst.

Stopnie bieżące zapisuje się w dokumentacji pedagogicznej w postaci cyfrowej i dopuszcza się stosowanie + i – (plusów i minusów).

- b) aktywność oraz praca na lekcji podlega ocenie w skali:
 - 1) stopień dobry – 4 – db;
 - 2) stopień bardzo dobry – 5 – bdb;

Dodatkowo w ocenie aktywności oraz pracy na lekcji dopuszcza się:

- stosowanie „+” i reguły: 3 x „+” to stopień bardzo dobry – 5 – bdb,
- stosowanie „-” i reguły: 3 x „-” to stopień niedostateczny – 1 – ndst.

- c) przy wystawieniu oceny śródrocznej (rocznej) nauczyciel uwzględnia postępy ucznia. Ocena śródroczna (roczna) nie jest średnią arytmetyczną ani nie jest jednoznaczna ze średnią ważoną wynikającą z dziennika elektronicznego. Ostateczną decyzję o ocenie podejmuje nauczyciel prowadzący;
- d) w przypadku otrzymania oceny niedostatecznej na semestr, uczeń ma obowiązek zaliczyć wskazana partię materiału w terminie ustalonym z nauczycielem;
- e) ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II semestrze;
- f) przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości indywidualne ucznia.

4. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE SZKOLNE:

a) Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu posiadał wiedzę i umiejętności z danego przedmiotu wymagane programem nauczania w danej klasie,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania dodatkowe,
- w wysokim stopniu posiadał wiedzę i umiejętności z danego przedmiotu wymagane programem nauczania w danej klasie,
- uczestniczy i odnosi sukcesy w pozaszkolnych formach aktywności związanych z danymi zajęciami edukacyjnymi (konkursy przedmiotowe)
- **wykonuje zadane w ciągu roku zadania dodatkowe, prace nieobowiązkowe.**

b) Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania w danej klasie, ale zdarza mu się popełniać drobne błędy,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
- stosuje poprawny język i styl wypowiedzi, sprawnie posługuje się obowiązującą w danym przedmiocie terminologią, precyzyjnością i dojrzałością (odpowiednią do wieku) wypowiedzi ustnych i pisemnych.

c) Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w podstawach programowych (około 70%),
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje /wykonuje/ samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, w sytuacjach nietypowych z pomocą nauczyciela,
- stosuje podstawowe pojęcia i prawa ujmowane za pomocą terminologii właściwej dla danej dziedziny wiedzy, wypowiada się klarownie w stopniu zadowalającym.

d) Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- opanował zakres materiału programowego ograniczony do treści podstawowych (w zakresie odtwarzania 50%), rozumie tylko najważniejsze związki i powiązania logiczne między treściami,
- rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,

- posiada przeciętny zasób słownictwa, język zbliżony do potocznego, mała kondensacja i klarowność wypowiedzi.

e) Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- posiada konieczne, niezbędne do kontynuowania nauki na dalszych etapach kształcenia wiadomości i umiejętności, luźno zestawione bez rozumienia związków i uogólnień,
- słabo rozumie treści programowe, podstawowe wiadomości i procedury odtwarza mechanicznie, brak umiejętności wyjaśniania zjawisk,
- posiada nieporadny styl wypowiedzi, ubogie słownictwo, liczne błędy, trudności w formułowaniu myśli.

f) Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawami programowymi, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy,
- nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadań o niewielkim elementarnym stopniu trudności,
- nie skorzystał z pomocy szkoły, nie wykorzystał szans uzupełnienia wiedzy i umiejętności.

5. FORMY I ZASADY OCENIANIA:

a) **WYPOWIEDZI USTNE:**

- są oceniane pod względem rzeczowości, samodzielności wypowiedzi, stosowania języka chemicznego, umiejętności formułowania obserwacji i wniosków;
- przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z 3 ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu.

Rodzaje wypowiedzi ustnych (waga oceny 2):

- odpowiedź ustna, dyskusja, rozmowa, zdefiniowanie, wyliczenie,
- sformułowanie wniosku z doświadczenia,
- tworzenie równań chemicznych,
- samodzielne prowadzenie elementów lekcji,
- praca przy tablicy na lekcji.

b) **PRACE PISEMNE:**

- są obowiązkowe;
- są punktowane i w zależności od zdobytych punktów wystawiana jest ocena wg kryteriów:

1) 0,00% - 28,99% - niedostateczny;

- 2) 29,00% - 33,99% - dopuszczający minus;
- 3) 34,00% - 42,99% - dopuszczający;
- 4) 43,00% - 48,99% - dopuszczający plus;
- 5) 49,00% - 53,99% - dostateczny minus;
- 6) 54,00% - 63,99% - dostateczny;
- 7) 64,00% - 68,99% - dostateczny plus;
- 8) 69,00% - 74,99% - dobry minus;
- 9) 75,00% - 83,99% - dobry;
- 10) 84,00% - 88,99% - dobry plus;
- 11) 89,00% - 90,99% - bardzo dobry minus;
- 12) 91,00% - 94,99% - bardzo dobry;
- 13) 95,00% - 97,99% - bardzo dobry plus;
- 14) 98,00% - 99,99% - celujący minus;
- 15) 100,00% – celujący;

Nauczyciel w zależności od stopnia trudności pracy pisemnej, ma prawo użycia innej skali niż powyższa.

- mogą zawierać zadanie dodatkowe i punkty za to zadanie sumują się z punktami za pozostałe zadania;
- nauczyciel sprawdza i ocenia w ciągu 14 dni roboczych od daty napisania;
- uczeń, który podczas pisania pracy pisemnej korzysta ze źródeł nie ustalonych przez nauczyciela, otrzymuje 0 punktów oraz ocenę niedostateczną. Ma obowiązek poprawić ocenę zgodnie z zasadami poniżej;
- nie oddanie pracy pisemnej jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej;
- **uczeń nieobecny na pracy pisemnej** (która jest odnotowywana w dzienniku lekcyjnym skrótem – „nb”) jest zobowiązany do napisania pracy po powrocie do szkoły w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nieprzekraczającym dwóch tygodni od dnia sprawdzianu lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności – nieobecności w szkole 7 lub więcej dni ciągiem.). W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń jest zobowiązany do napisania pracy na pierwszej lekcji, na której jest obecny.
- **uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy pisemnej** jest zobowiązany do poprawy pracy pisemnej w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nieprzekraczającym dwóch tygodni od dnia pokazania sprawdzonych prac uczniom). W przypadku ponownej nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń jest zobowiązany do napisania pracy na pierwszej lekcji, na której jest obecny. Jeżeli uczeń ma zaległą więcej niż jedną pracę pisemną na każdej lekcji, na której jest obecny pisze jedną pracę w kolejności chronologicznej;

- nauczyciel może poinformować przez dziennik elektroniczny rodziców (opiekunów) o terminie poprawy prac klasowych;
- **uczeń, który chce poprawić pracę** może to zrobić tylko raz, w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nieprzekraczającym dwóch tygodni od dnia pokazania sprawdzonych prac uczniom). W przypadku nieobecności ucznia w ustalonym terminie uczeń może poprawić pracę **tylko** na pierwszej lekcji, na której jest obecny. Każda ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika.

Rodzaje prac pisemnych:

- **praca klasowa** (waga oceny 5) – przeprowadzana po zrealizowaniu każdego działu, zapowiadana z **min. tygodniowym wyprzedzeniem** (uczniowie zapisują informację o terminie do zeszytu, nauczyciel wpisuje informację o terminie do dziennika), poprzedzona powtórzeniem wiadomości,
- **sprawdzian, kartkówka** (waga oceny 3) – obejmuje materiał z 2-3 ostatnich lekcji (**nie musi być zapowiadana**).

Wszystkie prace pisemne mogą przyjmować formę testu z pytaniami zamkniętymi i/lub otwartymi.

c) PRACE DOMOWE:

- są obowiązkowe lub nieobowiązkowe – w zależności od polecenia nauczyciela. Prace nieobowiązkowe mają w tytule zwrot: „dla chętnych”;
- są wykonywane w całości w domu lub ich wykonanie kończone jest na lekcji – w zależności od polecenia nauczyciela;
- są wpisywane do dziennika elektronicznego lub zeszytu przedmiotowego wraz z terminem wykonania i/lub zasadami oceniania;
- **uczeń nieobecny w dniu kiedy praca domowa była zadawana** ma obowiązek pracę domową zaliczyć, w terminie uzgodnionym z nauczycielem (nieprzekraczającym dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły po czasowej nieobecności) lub jeżeli termin wykonania pracy tego dnia to dwa tygodnie lub więcej – obowiązuje go ustalony termin;
- za brak obowiązkowej pracy domowej, w dniu, który jest terminem wykonania, uczeń otrzymuje wpis „bz” lub **ocenę niedostateczną** do dziennika (zgodnie z zasadami oceniania pracy domowej);
- **uczeń nieobecny w dniu, który jest terminem wykonania pracy domowej**, ma obowiązek pokazać ją na pierwszej lekcji, na której jest obecny. Za brak dotrzymania terminów, uczeń otrzymuje wpis „bz” lub **ocenę niedostateczną** do dziennika (zgodnie z zasadami oceniania pracy domowej).

Obowiązuje reguła: 3 „bz” to stopień niedostateczny – 1 – ndst.

Rodzaje prac domowych:

- zadania lub ćwiczenia do wykonania w zeszyte przedmiotowym lub zeszyte ćwiczeń (waga 1),
- projekty: plakaty, lapbooki, mapy myśli, modele, albumy itp. (waga 2)

d) INNE METODY:

- aktywność (waga oceny 2),
- przygotowanie do uczestnictwa w lekcji - posiadanie zeszytu, książki, przyrządów, długopisu itp. (waga oceny 1),
- praca na lekcji, samodzielna lub w grupach – robienie notatek, przeprowadzanie doświadczeń, praca ze sprzętem laboratoryjnym, tworzenie modeli cząsteczek itp. (waga oceny 2),
- prezentacja (waga oceny 2)
- aktywność poza lekcjami np. udział w konkursach, olimpiadach, zawodach (waga oceny 5),
- prace nieobowiązkowe, nadprogramowe – uzgodnione z nauczycielem (waga oceny 1).

6. WYMAGANIA ORGANIZACYJNE NA LEKCJI CHEMII:

- a) nauczyciel na początku roku szkolnego przedstawia uczniom Regulamin pracowni chemicznej (treść w ćwiczeniach lub zeszyte przedmiotowym) oraz Przedmiotowe zasady oceniania (treść umieszczona na stronie internetowej szkoły oraz w formie drukowanej dostępna w bibliotece). Uczniowie po zapoznaniu się z ich treścią wpisują do zeszytu zdanie: „Zapoznałam/tem się z Regulaminem pracowni chemicznej oraz z PZO z chemii.” i odpisują się. Jest to jednoznaczne z obowiązkiem respektowania zasad, z którymi się zapoznali;
- b) uczeń jest zobowiązany prowadzić zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń oraz przynosić na lekcję niezbędne przedmioty (długopis, linijka, kredki i inne na prośbę nauczyciela). Na każdej lekcji zapisujemy do zeszytu temat i datę. Jeżeli uczeń był nieobecny na lekcji ma obowiązek przepisać do zeszytu lub zeszytu ćwiczeń zaległe notatki. Nauczyciel ma prawo do sprawdzenia czy uczeń prowadzi zeszyt;
- c) uczeń jest zobowiązany przychodzić na lekcję przygotowany. Uczeń może być nieprzygotowany do lekcji 2 razy w semestrze wówczas odnotowuje się w dzienniku lekcyjnym **np** – uczeń nieprzygotowany. Za każde następne nieprzygotowanie uczeń dostaje ocenę niedostateczną – ndst – 1.

Dodatkowo obowiązują zasady :

- uczeń nieobecny w szkole 7 lub więcej dni ciągiem (czasowa nieobecność) ma prawo do bycia nieprzygotowanym na pierwszej lekcji na której jest obecny;
- uczeń, który z ważnych powodów jest nieprzygotowany i zgłosił ten fakt przed lekcją nauczycielowi, ma prawo do bycia nieprzygotowanym;

- uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania w dniu zapowiedzianej pracy pisemnej.
- d) każdy uczeń ma swoje miejsce w klasie i zmienia go tylko za pozwoleniem/poleceniem nauczyciela;
- e) każdy uczeń na lekcji zachowuje się zgodnie z zasadami dobrego wychowania, nie przeszkadza innym.

7. INFORMACJA ZWROTNA:

- a) nauczyciel, na początku roku szkolnego, informuje uczniów oraz ich rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen, sposobach sprawdzania osiągnięć i kryteriach oceniania;
- b) nauczyciel, w trakcie trwania roku szkolnego:
 - na bieżąco informuje ucznia o otrzymywanych ocenach (każda ocena jest jawna);
 - przekazuje wszystkie prace pisemne uczniowi do wglądu, omawia je (wyjaśnia błędy i wskazuje sposób ich poprawy) na lekcji podczas oddawania prac - na forum klasy oraz indywidualnie na życzenie każdego ucznia;
 - przechowuje prace pisemne oraz niektóre prace domowe do końca roku szkolnego i są one dostępne do wglądu przez uczniów oraz rodziców;
 - na prośbę rodziców (opiekunów) udziela informacji o postępach ucznia w formie ustnej podczas konsultacji z rodzicami organizowanymi przez szkołę lub korespondencyjnie poprzez dziennik elektroniczny i/lub zeszyt przedmiotowy;
 - informuje ustnie ucznia i wychowawcę o zagrożeniu oceną niedostateczną. Wychowawca na miesiąc przed śródroczną i roczną klasyfikacją w formie pisemnej informuje rodziców (opiekunów) ucznia.

8. UCZEŃ O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH:

- a) każdy uczeń jest traktowany indywidualnie ze względu na swoje możliwości;
- b) nauczyciel na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom;
- c) w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia;
- d) metody i formy pracy z uczniem o szczególnych potrzebach edukacyjnych na lekcji chemii (dostosowywane indywidualnie):

- wzmacnianie samooceny, motywowanie do nauki poprzez zauważanie i docenianie nawet najmniejszych sukcesów w nauce,
 - angażowanie uczniów z nadpobudliwością do pomocy nauczycielowi,
 - dzielenie i omawianie mniejszych partii materiału językiem prostszym, mniej abstrakcyjnym,
 - udzielenie dodatkowych wskazówek, wyjaśnień,
 - dostosowanie zadań na lekcji i zadań domowych do możliwości ucznia,
 - upewnianie się czy uczeń zrozumiał polecenie,
 - umożliwienie wyboru formy odpowiedzi – ustnej lub pisemnej,
 - nie ocenianie poziomu graficznego pisma i jego estetyki, tylko poprawność,
 - zachęcanie ucznia do pisania drukowanymi literami,
 - zapewnienie więcej czasu na prace pisemne podczas lekcji,
 - stosowanie prac pisemnych w postaci testów wyboru, pytań prawda/fałsz,
 - w ocenie ucznia uwzględnianie trudności związanych z myleniem znaków działań, przedstawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych, wzorów itp.,
 - nie nakazywać czytania na głos na forum klasy,
 - wprowadzanie w nauczaniu metod aktywnych, angażujących jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używanie wielu pomocy dydaktycznych,
- e) przy ustalaniu oceny nauczyciel może brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków lekcyjnych, aktywność podczas lekcji, chęć wykonywania dodatkowych, nieobowiązkowych zadań.

9. EWALUACJA PZO:

PZO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego.